

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC)

Təsdiq edirəm

“Mühəndislik və tətbiqi elmlər”
kafedrasının müdiri: f.f.d. T.Q.Nağıyev
11 fevral 2025

“Ekologiya mühəndisliyi” ixtisasının

rəhbəri: dos. M.Hüseynov

00845 “Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsi” fənni üzrə

İŞÇİ TƏDRİS PROQRAMI

(Syllabus)

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin kodu:	00845
Fənnin növü:	əsas
Tədris ili:	2024/2025
Tədris semestri:	yaz
Tədris forması:	əyani
Fakültə:	Mühəndislik
Qrup:	304
Tədris yükü:	60 saat (30/30)
Kredit sayı:	6 (altı)

II. Müəllim haqqında məlumat

Fənni tədris edən müəllim:	Əkbərova Fəridə Akif, b/m., t.f.d.
Kafedra:	Mühəndislik və tətbiqi elmlər
E-mail ünvanı:	farida_akperova@mail.ru
İş telefonu:	+994505392128

Tələbələr üçün qəbul vaxtları: çərşənbə/cümə

III. Fənnin təsviri

Su ehtiyatlarının istifadəsi, su potensialları, milli və beynəlxalq suların vəziyyəti, su hüququ, siyasəti və su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsi haqqında məlumat verilir, tələbələrin su ehtiyatlarının xüsusiyyətləri və su ehtiyatları ilə bağlı hüquqi və institusional strukturlarla tanış olması, alternativ su ehtiyatı inkişaf planları qurması, su ehtiyatları layihələrini iqtisadi baxımdan qiymətləndirməsi təmin edilir. Bu fənn, ümumi (əsas) fənnlər siyahısına daxil olmaqla, bakalavr pilləsində təhsil alan tələbələrə tədris olunur. Fənnin tədrisi zamanı tələbələrə davamlı inkişaf kontekstində su ehtiyatlarının idarə edilməsinin hazırkı vəziyyəti, su ehtiyatlarının inteqrasiya olunmuş idarə edilməsi anlayışı, Azərbaycan şəraiti üçün su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsinin tətbiqi zərurətinin əsaslandırılması, su ehtiyatlarının idarə edilməsinin qanunvericilik əsasları, milli su siyasəti və milli su idarəetmə strategiyası, inteqrasiya olunmuş su ehtiyatlarının idarə edilməsinin əsas strateji prinsipi – hövzə, hövzə şuralarının fəaliyyəti, su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsi prosesinin informasiya dəstəyi, Beynəlxalq əməkdaşlıq və transsərhəd su obyektlərinin idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, inteqrasiya edilmiş su idarəçiliyinin tətbiqi və sudan istifadənin səmərəliliyinin artırılması yolu ilə ölkənin ekoloji cəhətdən davamlı inkişafına kömək etmək və s. təqdim olunur.

IV. Fənnin məqsədi və vəzifələri

Bu fənnin məqsədi, qlobal iqlim dəyişikliyi fonunda su ehtiyatlarının azalması, suya olan tələbin artması və su çirklənməsi səbəbilə məhdud hala gələn su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsi haqqında təməl bilikləri öyrətmək, su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə etməsi ilə bağlı elmi və texnoloji araşdırma və tətbiqləri ötürmək, bu sahə ilə bağlı milli və beynəlxalq fəaliyyətləri təqdim etmək, tələbələrin su ehtiyatlarının kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini, ehtiyatlarını, istifadəsini, müasir dəyişmələrini və s. kimi təməl ünsürlərini anlamalarını təmin etmək və bu ünsürlərin ekologiya mühəndisliyi baxımından əhəmiyyətini vurğulamaqdır.

Fənnin tədrisi qarşısında duran vəzifələr aşağıdakılardır:

- tələbələrin sudan istifadə sahəsindəki müasir tendensiyalar haqqında fikirlərini formalaşdırmaq, müxtəlif sahələrin su istehlakına töhfəsini xarakterizə etmək, sudan istifadə sahəsində müasir normativ baza ilə tanış etmək;
- tələbələri su ehtiyatlarından səmərəli istifadə ilə bağlı praktik problemlərin həllinə hazırlamaq;
- tələbələrdə su ekosistemlərinin ekoloji vəziyyətinin keyfiyyətə və kəmiyyətə qiymətləndirilməsi metodları barədə aydın fikirlər formalaşdırmaq;
- əldə edilmiş bilikləri peşə fəaliyyətinin problemlərini həll etmək üçün, o cümlədən su ekosistemlər fəaliyyətinin optimallaşdırılması yollarını seçərkən tətbiq etməyi öyrətmək.

V. Fənnin təlim nəticələri:

Bilməlidir:

- Su ehtiyatlarının əhəmiyyətini, istifadəsini və inteqrasiyalı idarə edilməsi prinsiplərini;
- Milli və beynəlxalq su hüququnu və siyasətlərini;
- su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsinə əsasən su ehtiyatlarının planlanmasını;
- İnteqrasiyalı su idarəetməsi ilə bağlı son anlayışları, beynəlxalq trendləri və tətbiqləri, sudan istifadə sahəsində müasir normativ bazanı;
- Su ehtiyatlarının idarə edilməsi sahəsində terminologiyayı;
- Su keyfiyyətinin idarə edilməsi ilə bağlı dünya və Azərbaycandakı vəziyyəti;
- Su ehtiyatlarına antropogen təsiri, suyun keyfiyyətinin, çöküntülərin standartlaşdırılması prinsiplərini: yerli və beynəlxalq təcrübəni;

- Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsini təsirləndirən faktorları;
- Dünyada su ehtiyatlarının idarə edilməsində son vəziyyəti
- Avropa Birliyi və su çərçivə direktivlərini

Bacarmalıdır:

- Su ehtiyatlarının idarə edilməsi ilə bağlı problemlə qarşılaşıldığında həll variantları təqdim etməyi;
- Suların nəqlətmə əsaslarını, nəqlətmə əsnasında qarşılaşılacaq problemləri həll etməyi;
- İcməli su anbarlarının layihələndirilməsini və təşkil prinsiplərini;
- su ekosistemlərinin davamlı fəaliyyəti üçün həyata keçirilən tədbirləri;
- antropogen təsirin azaldılmasına yönəlmiş tədbirlərin həyata keçirilməsində prioritetlərin müəyyənləşdirilməsini;
- optimal fəaliyyət və hərəkətlərin seçilməsini həyata keçirməyi;
- su ekosistemlərinə mənfi təsirlərin azaldılması qaydalarının tətbiqini.

VI. Fənnin mühazirə mövzuları

1. Su ehtiyatlarının idarə edilməsində əsas anlayışlar və komponentlər
2. Suyun fiziki, kimyəvi, bioloji xassələri və keyfiyyət xüsusiyyətləri
3. Su – insan əlaqəsinin mahiyyəti
4. Avropa birliyində su qanunu
5. Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsinin əsas prinsipləri
6. Azərbaycan Respublikasının fiziki-coğrafi şəraiti və geoloji quruluşu
7. Azərbaycanın yerüstü və yeraltı su ehtiyatları
8. Transsərhəd çayların su ehtiyatlarının idarə edilməsi prinsipləri
9. Su təsərrüfatı kompleksi və onların xüsusiyyətləri
10. Balıqçılıq və balıqçılıq hidrotexniki qurğuları
11. Su nəqliyyatı, meşəaxıtma və rekreasiya
12. Hidroenergetika
13. Daşqınların idarə edilməsi, quraqlıq və çay axımı
14. Azərbaycanda su ehtiyatlarının ekoloji vəziyyəti və mühafizəsi
15. Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsi üzrə milli və strateji fəaliyyət planı

VII. Prerekvizitlər

Yoxdur.

VIII. Fənnin tədris metodologiyası

Bu fənnin tədrisi zamanı mühazirələrin oxunması, interaktiv müzakirələrin aparılması, komanda şəklində layihələrin icrası, kiçik qruplarda iş, işgüzar oyunlar, xüsusi nümunələrin (keys-stadilər) öyrənilməsi və təhlili, esse yaxud sərbəst işlərin yazılması və test tapşırıqların yerinə yetirilməsi kimi geniş çeşiddə tədris və təlim üsullarından istifadə edilir. Fənnin daha dərinlən mənimsənilməsinə nail olunması və tələbələrin kompentensiyaların formalaşması tədris zamanı interaktiv metod və texnologiyaların geniş istifadəsinə əsaslanır.

- mühazirələrin multimediyaya texnologiyaların vasitəsilə keçirilməsi (multimediyaproyektor, noutbook, lezənziyalaşdırılmış proqram təminatlı interaktiv lövhə);
- məşğələ-praktiki dərslərin keçirilməsi (Quizziz, Kahoot)
- yazılı işlərin yerinə yetirilməsi (mühazirə və sərbəst işlər üzrə referatların, prezentasiyaların tərtibi, mövzulara aid elmi ədəbiyyatların və referativ jurnalların analizi).

- Tələbələrə verilən biliklərin tətbiqi bacarıqlarının formalaşması üçün həmçinin tematik planda mövcud olan mövzulara uyğun seçilmiş tapşırıqları həll etməklə də mümkün olacaqdır.

IX. Əsas dərslük və ədəbiyyat

1. Shammam, N.K. and Wang, L.K. (2011). Water Supply and Wastewater Removal. 3rd Edition. Wiley.
2. Mackenzie, L.D., (2010). Water and Wastewater Engineering, McGraw-Hill.
3. McGhee, T. J., and Steel, E W. (2007). Water Supply and Sewerage. 6 th ed. McGraw-Hill Publishing Company.
4. Samsunlu, A. (2012). Su GetirmeveKanalizasyonYapılarınınProjelendirilmesi. 8. Baskı. BirsenYayınevi.
5. Griffin, R. 2005. Water Resource Economics. MIT Press. 432pp.
6. Shaw, W. D. Water Resource Economics and Policy. Edward Elgar, USA. 364pp.
7. Tülücü, K. 2002. Su Kaynaklarının Planlanması, Ç.Ü.Ziraat Fakültesi Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü, Adana.
8. Loucks, Daniel P. and Eelco van Beek, Water Resources Systems Planning and Management: An Introduction to Methods, Models and Applications, UNESCO, Paris, 2005. (Available Online: <http://www.wldelft.nl/rnd/intro/fields/water-management/book.html>)
9. Dolxanov A.B. Təbiətdən istifadənin hüquqi əsasları. Bakı: 2008.
10. Əhmədov Ş. Mühəndis Ekologiyası. Bakı - 2012.
11. İmanov F.Ə., Ələkbərov A.B. Azərbaycanın su ehtiyatlarının müasir dəyişmələri və inteqrasiyalı idarə edilməsi. Bakı: Mütərcim, 2017.
12. Məmmədov Q. Ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi. Bakı – «Elm» – 2005.
13. Məsimov E.Ə., Həsənov A.Ə., Suyun strukturu və onun struktur temperaturu metodu ilə tədqiqi. Bakı: 2009.
14. Musayev Z.S. Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı olunması. Bakı: 2009.
15. Müseyibov M. Azərbaycanın fiziki coğrafiyası. Bakı: 1998.
16. Yaman M. Su kimyası ders notları. Fırat Universiteti. 2010.

X. Fənnin mühazirə mətnləri

Fənn üzrə bütün mühazirə mətnləri və təqdimatlar, habelə zəruri məşğələ materialları elektron formatda Universitetin saytında “Virtual universitet” bölməsində (www.vu.aseu.az) yerləşdirilir.

XI. Mövzuların məzmunu və tədris-tematik bölgüsü

Həftə	Mövzuların adı	Mövzunun əsas məzmunu	Ədəbiyyat
1	Su ehtiyatlarının idarə edilməsində əsas anlayışlar və komponentlər	Dünyada su ehtiyatlarının idarə edilməsi, inkişaf tarixi. Əsas anlayışlar. Su ehtiyatlarının idarə edilməsinin komponentləri. Hidrosfer və su balansı/	İmanov F.Ə. Azərbaycanın su ehtiyatlarının müasir dəyişmələri və inteqrasiyalı idarə edilməsi.
2	Suyun fiziki, kimyəvi, bioloji xassələri və keyfiyyət xüsusiyyətləri	Suyun keyfiyyətinin əsas göstəriciləri, təmizlənmə üsulları. Suyun fiziki, kimyəvi və bioloji xassələri və əhəmiyyəti. Nümunənin götürülmə qaydası. Təbii suların kimyəvi tərkibinin formalaşmasına təsir edən amillər.	M.Yaman. Su kimyası ders notları.
3	Su – insan əlaqəsinin mahiyyəti	Su və insan sağlamlığı. Antropogen istehsal amilləri. Dünyada suvarmaya sərf olunan suyun miqdarı. Suyun kommunal - məişətdə, sənaye və energetikada istifadəsi.	Əhmədov. Ş. Mühəndis Ekologiyası. 3 fəsil

4	Avropa birliyində su qanunu	Su Çərçivə Direktivin tarixi dövrləri. SÇD-nin əsas məqsədləri və anlayışlar. SÇD icrasının əsas mərhələləri. Çay Hövzəsinin İdarəetmə Planının komponentləri.	Musayev Z.S. Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə olunması. <i>5 fəsil</i>
5	Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsinin əsas prinsipləri	Şirin su ehtiyatları. Şirinsulu ekosistemlər. Su hövzələrinin zonaları. Su problemi və onun həlli yolları. Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsinin mərhələlərini və prinsiplərini	Məmmədov Q. Ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi. <i>7fəsil</i>
6	Azərbaycan Respublikasının fiziki-coğrafi şəraiti və geoloji quruluşu	Coğrafi mövqe və oroqrafiya. Geoloji quruluş. Geomorfologiya. İqlim. Hidroqrafiya. Torpaq örtüyü.	Müseyyibov M. Azərbaycanın fizikocoğrafiyası
7	Azərbaycanın yerüstü və yeraltı su ehtiyatları	Hidroloji müşahidə məntəqələri şəbəkəsi. Azərbaycanın təbii su ehtiyatlarının paylanması və problemləri. Hidroloji şərait və yeraltı su ehtiyatları. Yeraltı suların qidalanma mənbələri. Kür və Araz çaylarının illik axımının təbii və antropogen transformasiyası.	Əliyev F.Ş. AR yeraltı suları ehtiyatlarından istifadə və geoekoloji problemləri
8	Transsərhəd çayların su ehtiyatlarının idarə edilməsi prinsipləri	Beynəlxalq çay hövzəsi. Transsərhəd çay sularından istifadə və onların mühafizəsinin beynəlxalq-hüquqi tənzimlənməsi. Azərbaycanın transsərhəd çaylarının prioritet problemləri. Transsərhəd suların ifrat çirklənməsi. Transsərhəd su axarları ilə əlaqədar əməkdaşlığın endirilməsi.	İmanov F.Ə. Transsərhəd çayların idarə edilməsi <i>16 fəsil</i>
9	Su təsərrüfatı kompleksi və onların xüsusiyyətləri	Su təsərrüfatı kompleksi barədə anlayış. Kənd təsərrüfatı meliorasiyası. Meliorasiya və su təsərrüfatı. Suvarmanın növləri və üsulları. Suvarma sistemləri. Suvarma üçün su mənbələri.	Musayev Z.S. Su ehtiyatlarının müasir dəyişmələri və inteqrasiyalı idarə edilməsi. <i>2 fəsil</i>
10	Balıqçılıq və balıqçılıq hidrotexniki qurğuları	Hidrotexniki qurğular. Balıqburaxan və balıqqoruyan hidrotexniki qurğular. Balıq keçirən qurğuların konstruksiyası və əsas elementləri. Azərbaycanın su mənbələrində tətbiq olunan balıqqoruyucu qurğular. Balıqburaxan və balıqqoruyan qurğuların hesablanması.	Musayev Z.S. Suehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə olunması. <i>2 fəsil</i>
11	Su nəqliyyatı, meşə-axıtma və rekreasiya	Su nəqliyyatı. Meşə-axıtma. Rekreasiya.	Musayev Z.S. Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı olunması. <i>2 fəsil</i>
12	Hidroenergetika	Hidroenergetik qurğuların növləri. Əsas sxemləri. Axımın nizamlanmasının növləri. Su elektrik stansiyaları.	Musayev Z.S. Suehtiyatlarının inteqrasiyalı olunması. <i>2 fəsil</i>
13	Daşqınların idarə edilməsi, quraqlıq və çay axımı	Azərbaycan çaylarında daşqınlar. Daşqınların idarə edilmə üsulları, Quraqlıq və onun göstəriciləri. Quraqlığın çay axımına təsiri.	İmanov F.Ə. Azərbaycanın su ehtiyatlarının müasir dəyişmələri və inteqrasiyalı idarə edilməsi. <i>14, 15 fəsil</i>
14	Azərbaycanda su ehtiyatlarının ekoloji	Ətraf mühitin öyrənilməsi və mühafizəsinə ekoloji yanaşma. Su ehtiyatlarının	Musayev Z.S. Suehtiyatlarının

	vəziyyəti və mühafizəsi	çirklənmə növləri və mənbələri, özü təmizlənmə və çirklənmədən mühafizəsi. Su ehtiyatlarının tükənməsi və tükənmədən mühafizəsi.	inteqrasiyalı olunması. <i>4fəsil</i>
15	Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsi üzrə milli və strateji fəaliyyət planı	Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsi üzrə milli fəaliyyət planı. SEİİ prosesi və MFP-nin strukturu. Su ehtiyatları və onlardan istifadə. İnstitusional çərçivə və qanunverici baza. Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsi üzrə strateji fəaliyyət planı.	İmanov F.Ə. Azərbaycanın su ehtiyatlarının müasir dəyişmələri və inteqrasiyalı idarə edilməsi. <i>17 fəsil</i>
	Yekun imtahan		

XII. Seminar-məşğələlər

Seminar-məşğələ dərslərində tələbə öz fikirlərini məntiqi ardıcılıqla ifadə və izah etməyi, habelə arqumentlərlə əsaslandırmağı bacarmalıdır. Buna nail olmaq üçün tələbə:

- 1) Seminar məşğələsinin hər bir mövzusu üzrə müzakirəyə çıxarılan suallarla diqqətlə tanış olmalı;
- 2) Müvafiq mühazirə materiallarını diqqətlə öyrənməli;
- 3) Mövzu üzrə tövsiyə edilən ədəbiyyatı oxumalı və öyrənməli;
- 4) Seminar məşğələsində müzakirəyə çıxarılan hər bir sual üzrə qısa çıxış hazırlamalı;
- 5) Mövzu üzrə verilən praktik tapşırıqları və məsələləri yerinə yetirməklə praktik bacarıqlara yiyələnəlidir.

Tələbənin məşğələdəki hər bir cavabı 10 ballıq sistem üzrə 0-10 bal arasında (maksimum 10 bal olmaqla) qiymətləndirilir. Semestrin sonunda smestr ərzində tələbənin bütün cavab balları toplanır və tələbənin cavablarının ümumi sayına bölünməklə orta qiymət (bal) hesablanır.

XIII. Fənn üzrə kurs işi

Kurs işi nəzərdə tutulmayıb.

XIV. Fənn üzrə qiymətləndirmə

Fənn üzrə krediti toplamaq üçün lazımi 100 balın toplanması aşağıdakı kimi olacaq:

50 bal – İmtahana qədər

o cümlədən:

30 bal – ara imtahan

20 bal – seminar balı

50 bal – İmtahanda toplanılacaq

Fənn üzrə semester ərzində (imtahanaqədər və imtahanda) tələbənin topladığı balın yekun miqdarına görə onun yekun biliyi aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

51 baldan aşağı olduqda – “qeyri-kafi” – F

51-60 bal – “qənaətbəxş” – E

61-70 bal – “kafi” – D

71-80 bal – “yaxşı” – C

81-90 bal – “çox yaxşı” – B

91-100 bal – “əla” – A

Tələbənin topladığı yekun bal 51 baldan aşağı olduqda (yəni onun biliyi “qeyri-kafi” qiymətləndirildikdə) tələbə bu fəndən krediti qazanmır və onun fənn üzrə akademik borcu qalır.

Tərtib etdi:

Əkbərova F.A., t.f.d.

Mənbələr:

Sillabusun məzmunu və strukturu ilə bağlı təklif olunan bu sənədin hazırlanması zamanı aşağıdakı mənbələrdən istifadə olunmuşdur:

<http://bilgipaketi.yyu.edu.tr/DereceProgramlari/Ders/1/8699/329651/1031429/1>

<http://www.bologna.yildiz.edu.tr/index.php?r=course/view&id=7450&aid=28>

http://www.bologna.yildiz.edu.tr/index.php?r=course/export_to_pdf&id=4479&aid=28

<https://ebp.nisantasi.edu.tr/DereceProgramlari/Ders/1/62/9424/30974/1>

<https://ebp.ege.edu.tr/DereceProgramlari/Ders/1/2636/284635/731650/1>

<https://www.ankara.edu.tr/proqramlar/4/928/4292-1908/>

<http://web.harran.edu.tr/assets/uploads/other/files/insaat/files/07-0501733->

[Su Kaynaklar%C4%B1 M%C3%BCh I.pdf](#)

<http://bilgipaketi.uludag.edu.tr/DersProgramiRapor/DersIcerikRapor/813329?Dil=0>

<https://obisnet.adu.edu.tr/PDFDERSF5?id OqretimProgram=967&id Ders=4130&id EgitimDil=1&basicAuthentication=3993709&contentDispositionType=inline>

<https://ebs.pusula.pau.edu.tr/bilgigoster/Ders.aspx?lng=1&dzy=6&br=431&bl=466&pr=181&dm=712&ps=3&dk=93809&ds=0>

http://web.harran.edu.tr/assets/uploads/other/files/cevre/files/Ders_%C4%B0zlenCe Formu Su Kalite_Kontrol%C3%BC Do%C3%A7.Dr.M.Fatih D%C4%B0LEKO%C4%9ELU%284%29.docx

<https://www.opiq.ee/kit/241/chapter/13715>

<http://znanium.com/bookread.php?book=468793>

http://ec.europa.eu/environment/enlarg/pdf/pubs/water_ru

<http://ec.europa.eu/environment/water/index.html>

http://ec.europa.eu/environment/enlarg/index_en.html

http://ec.europa.eu/environment/enlarg/links_en.html

<http://ec.europa.eu/environment/enlarg/handbook/handbook.html>

1. İmanov F.Ə., Ələkbərov A.B. Azərbaycanın su ehtiyatlarının müasir dəyişmələri və inteqrasiyalı idarə edilməsi– Bakı: Mütərcim, 2017.

<https://www.sukanal.az/wp-content/uploads/2017/03/F.>

2. Məmmədov Q.Ş., Xəlilov M.Ö., Ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi., Elm, Bakı 2005.

<https://achiqkitab.aztc.gov.az > upl > books >>

3. Власов В.А. Пресноводная аквакультура: Учебное пособие/ - М.: КУРС, НИЦ ИНФРА-М, 2015. <http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=503512>

4. Дмитренко В.П., Сотникова Е.В., Экологический мониторинг техносферы : учебное пособие для студентов вузов/ Санкт-Петербург [и др.] : Лань, 2014

http://e.lanbook.com/books/element.php?pl1_id=4043

5. Иофин, З. К. Совершенствование теории формирования элементов водного баланса речных бассейнов. - М.: Логос, 2012. - 196 с.

6. Руководящие принципы мониторинга и оценки трансграничных рек. 1996 г. Рабочая Группа ЕЭК ООН по мониторингу и оценке при Конвенции по охране и использованию трансграничных водотоков и международных озер (Хельсинки, 1992). – RIZA, Netherlands, 2001

7. Совместное использование знаний для справедливого, действенного и устойчивого управления водными ресурсами «Инструментальный Ящик (ToolBox)», Версия 2. - ГВП, 2002 г.

(<http://www.gwpforum.org>; www.gwpcacena.org)

8. Стратегический подход к мониторингу и оценке трансграничных рек озер и подземных вод ЕЭК ООН, 2006.

Əlavə mənbələr:

Ə.S.Əhmədzadə, A.S.Həşimov–Meliorasiya və su təsərrüfatı sistemlərinin kadastrı. Bakı 2006.

Ə.S.Əhmədzadə, Heydər Əliyev və Azərbaycan su təsərrüfatı. Bakı 2003.

A.S.Həşimov. Antropogen təsirlər şəraitində ətraf mühitin qiymətləndirilməsin ekoloji yanaşma. «Ekologiya və Su Təsərrüfatı» Elmi – Texniki istehsalat jurnalı 3, Bakı 2007.

https://unece.org/fileadmin/DAM/env/water/npd/Water_Strategy_Rafiq_Verdiyev.pdf

http://icass.zteeo.com/gallery/2/1.22%20Unesco,%202005_water%20resources%20system%20planning%20and%20management.pdf

[http://library.navoiy-uni.uz/files/griffin%20r.c.%20-%20water%20resource%20economics-%20the%20analysis%20of%20scarcity,%20policies,%20and%20projects%20\(2006\)\(402s\).pdf](http://library.navoiy-uni.uz/files/griffin%20r.c.%20-%20water%20resource%20economics-%20the%20analysis%20of%20scarcity,%20policies,%20and%20projects%20(2006)(402s).pdf)

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000143430>

<https://www.e-elgar.com/shop/gbp/water-resource-economics-and-policy-9781788973021.html>

https://dosyalar.nevsehir.edu.tr/14238761182a7ce8e6e338332dc26e85/su_paneli_bildiri_kitabi.pdf

[https://www.sbb.gov.tr/wp-](https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/SuKaynaklariYonetimi_ve_GuvenligiOzellhtisasKomisyonuRaporu.pdf)

[content/uploads/2020/04/SuKaynaklariYonetimi_ve_GuvenligiOzellhtisasKomisyonuRaporu.pdf](https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/SuKaynaklariYonetimi_ve_GuvenligiOzellhtisasKomisyonuRaporu.pdf)

[https://cdn.istanbul.edu.tr/statics/subilimleri.istanbul.edu.tr/wp-](https://cdn.istanbul.edu.tr/statics/subilimleri.istanbul.edu.tr/wp-content/uploads/2017/09/SU_BILIMLERI_FAK_ACILIS_DERSI_22.09.2017.pdf)

[content/uploads/2017/09/SU_BILIMLERI_FAK_ACILIS_DERSI_22.09.2017.pdf](https://cdn.istanbul.edu.tr/statics/subilimleri.istanbul.edu.tr/wp-content/uploads/2017/09/SU_BILIMLERI_FAK_ACILIS_DERSI_22.09.2017.pdf)

<https://dkm.org.tr/uploads/yayinlar/1585519616646.pdf>

<http://the-eis.com/elibrary/sites/default/files/downloads/literature/CONFBOOK.pdf>

<https://www.imo.org.tr/Eklenti/1625,entegre-su-kaynaklari-yonetimipdf.pdf?0>

